

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Laški načrti.

Vedno češče se kaže, da začenjajo primorski Lahi sami uvidevati nevzdržljivost svojega gospodarstva v primorskih deželah, da spoznavajo, da se trajno ne more vzdrževati vladanje manjšine nad večino, in da mora temu vladanju biti konec, čim se večina zave svoje narodnosti in se z resnično odločnostjo zavzema za svoje pravice.

V tistih trenutkih, kadar Lahi spoznavajo, da slovanskega življa na primorskem ne bodo poitalijančili, in da bodo odzvonilo njihovu nenaravnemu gospodstvu v primorskih deželah, tedaj se oglašajo z vsakovrstnimi projekti, s katerimi bi radi rešili kar se da rešiti, samo da si ohranijo svojo pozicijo.

Komaj je pozabljen načrt, naj se Istra združi s Trstom, o katerem načrtu so laški listi obširno in z veliko unemo razpravljali, že je prišel na razpravo nov načrt, kateremu je tržaški „Independente“ posvetil veliko pozornost.

Duševni oče novemu načrtu je gospod Graziadio Ascoli. Našim rojakom to ime bržčas ni znano. Ascoli, danes profesor na vseučilišču v Milanu in člen italijanskega senata, je znamenit jezikoslovec. Rojen je v Gorici, a bil je vedno oduševljen iredentovec, kateri težko čaka trenutka, ko se Primorska združi s kraljestvom italijanskim.

Ta gospod Ascoli priobčil je sedaj v nekem uglednem italijanskem listu daljši članek o položaju Lahov na Primorskem, članek, kateri kaže, da gospod Ascoli v zlic vsemu svojemu fanatizmu vendar položaj primorskih Lahov bolje in treznejše presoja, nego ti sami. Ascoli uvideva, da Slovenci in Hrvatje na Primorskem stalno napredujejo, in se boji, da se v nadalnji prihodnosti ustanové tudi v Trstu tako, da bodo tam upliven in — po Ascoliju — svoj čas celo odločilni faktor.

Ascoli je mnenja, da proti mlademu slovanskemu gibanju na Primorskem ni druge pomoči, kakor da se ustanovi nova pokrajina, v kateri bi bili Slovani tako v manjšini, da bi se ne mogli ganiti in bi se hočeš ali nočeš morali potopiti v italijan-

stvu. V to svrhu nasvetuje, naj se od Istre loči Liburnija, v kateri je laški življ izgubil ves upliv in vsako zaslombo, in zajedno naj se ločijo od nje tudi istrski otoki. Ostane Istre naj se združi s Trstom, kakor tudi Goriška in Gradišćanska, od katere pa je poprej ločiti Soško dolino. V tej novi kronovini bi imeli Lahi ogromno večino, Slovenci in Hrvatji bi se jim ne mogli upirati in bi jim ne mogli postati nevarni, tako da bi ta nova kronovina lahko brez skrbi čakala dneva rešitve.

Ne vemo, če veruje gospod Graziadio Ascoli, da je njegov načrt izvršljiv, gotovo pa je, da je v kavarni Biffi v sloveči galeriji Vittorio Emanuele v Milanu dosti laglje delati take načrte, kakor jih je na Primorskem izvršiti. Podobne načrte so primorski Lahi, kakor rečeno, že večkrat kovali in pretresali, ali vselej so spoznali, da jih ni možno izvršiti. Ako to v prejšnjih, zanje ugodnejših časih ni bilo mogoče, koliko manj je to v današnjih dneh, ko je načelo o hranitvi historično-političnih individualitet prišlo v veljavo.

Načrt gospoda Ascolija ostane na papirju in se ne bode oživotvoril. Proti volji Slovencev in Hrvatov ga ni mogoče izvršiti, Slovenci in Hrvatje pa v to nikdar ne bodo privolili, ker ne prepuste Lahom niti pedi svoje zemlje. Ako bi bilo Lahom samo za ohranitev svoje narodnosti in svojega jezika, bi vseh teh projektov ne bilo treba, ker so primorski Slovenci vsak čas pripravljani, skleniti z njimi mir, seveda samo na podlagi ravnopravnosti. Toda Lahom ni za spravo in ni jim za mir v deželi, Lahom je samo na ohranitvi svojega gospodstva nad primorskimi Slovani, njim je samo na tem, da poitalijančijo vse Primorje in je tako pripravljajo za združenje z Italijo. Zato pa tudi ni misliti na to, da bi se dosegla na Primorskem sprava in da bi se zagotovil mir. Boj bo trajal, dokler proti volji Lahov ne zmaga načelo ravnopravnosti. Katere naravne posledice bo imelo to načelo tekom desetletij, to je vprašanje, ki sedaj ne pride v poštev. Načelo mora zmagati in bode tudi zmagalo, v zlic vsemu odporu in te zmage tudi ne preprečijo taki

načrti, kakoršnega je skoval v ostalem sicer vsega spoštovanja vredni italijanski senator, gospod Graziadio Ascoli, ki naj v ostalem nikar ne pozabi besed, katere je je o prihodnosti Italijanov izrekel njegov dobri prijatelj, bistroumni Rugiero Boughi: Latinsko pleme je staro in ima že vse boleznosti starosti.

V Ljubljani, 24. februarja.

Grof Stürgkh in K. H. Wolf.

Pod tem naslovom piše „Reichswehr“: Ta zveza imen ni slučajna, ampak kaže novo bojno bratstvo, ki obstoja od večeraj mej grofom Stürgkhom, ki je baje načelnik ustavnih veleposestnikov, in mej skrajnimi radikali. To bratstvo potrja tudi „Ostd. Rundschau“. Wolf konstatira, da je dobil grof Stürgkh načela, katera imajo radikalni nacionanci o takozvanih skupnih zahtevah. Wolf povdarja, da sodi Stürgkh povsem drugače, kakor njegov najbližji somišljenik, dr. Grabmayer, ter si je pridobil s svojimi izjavami naslov radikalca. Vemo — piše „Reichswehr“ — kako štedljivi so gospodje Schönererjanci s tem naslovom. „Uradno“ ga je dobilo doslej jedva ducat naprednih in nemško narodnih poslancev. Vpraša se le: katerih načel je ustavoverno veleposestništvo, ali Stürgkhovih ali Grabmayerjevih?

Konec krize na Ogerskem.

Že pred šestimi tedni bi se bila mogla končati kriza na Ogerskem, samo če bi bil hotel takrat baron Banffy odstopiti. Ker se je pa hotel na vsak način obdržati na krmilu, je krizo raztegnil doslej. Szellu se je v par dneh posrečilo doseči spravo z opozicijo in kabinet se sestavi še ta teden. Takoj nato se skliče zopet državni zbor, ki si izvoli svojega predsednika. Listi javljajo, da postane posl. Aleks. Hegedüs trgovinski, državni tajnik Ploz za justični minister. Portfelj notranjih del obdrži začasno Szell sam. Ako se posreči fuzija z nacionalno stranko — kar pa ni verjetno —, izroči se ta portfelj kakemu členu te stranke.

Drž. kancelar knez Hohenlohe.

Že opetovano so listi poročali, da hoče Hohenlohe, nemški kancelar, ki je

strije Viljema II., odložiti za svoja leta že pretežko državno breme. Sedaj pa se sporoča znova in sicer izrečno, da je Hohenlohe že izročil cesarju prošnjo, naj ga odpusti iz kancelarske službe. Cesar je baje sprejel demisijo Hohenloheja, a šele z 31. marcem t. l. Takrat doseže Hohenlohe svoje 80. leto. Njegov naslednik baje ne bo pl. Bülow, nego sedanji nemški poslanik na ruskem dvoru, knez Radolin.

Bojazljiv pretendent.

Sedanji orleanistični pretendent, princ Filip nikakor nima junaške, usurpatorske narave. General Napoleon Bonaparte je 9. nov. 1799. z bajoneti pregnal člene direktorija ter sam sebe napravil konzulom in kmalu nato cesarjem. Princ Louis Napoleon si je osvojil cesarsko krono s krvavimi pouličnimi boji 2. decembra 1852. Princ Filip pa noče rabiti niti bajonetov niti topov, ampak poskuša svojo srečo z gostobesednimi proklamacijami, katere pošilja na Francosko iz varnega svojega bivališča v Bruselju. Ker se te proklamacije niso obnesle, izmislila si je prebrisana princova glava novo sredstvo, ki naj bi razvnelo Francoze za cesarstvo ter ugladilo princu Filipu pot v Pariz. Dal je namreč nakovati nekaj nad 10.000 medajl s svojo sliko in te medajle so se razdelile mej princove somišljenike. Pri pogrebu Faura naj bi nastopili s temi agitacijskimi medajlami, toda policija je vse konfiscirala. Princovo sredstvo se torej zopet ni obneslo, in zmisli si mora novo.

Izgube v špansko-ameriški vojni.

Nemški countadmiral Plüddemann je objavil v svojem delu „Der Krieg um Kuba im Sommer 1898“ sledeče podatke o izgubah: V pomorski bitki pri Manili so Španci izgubili 170 mrtvih in 260 ranjenih; 120 mož je z ladjo „Reina Cristina“ utonilo. Amerikanci so izgubili dva častnika in šest mož ranjencev. Razen tega sta Amerikancem še dva vojaka umrla. Izgube Špancev so torej v primeri z izgubami Amerikancev velikanske in skoraj neverjetne. Še večje izgube so imeli Španci v pomorski bitki pri Sant Jago de Cuba. Imeli so namreč 600 mrtvih in 150 ranjenih. Amerikanci pa samo enega mrtvega

LISTEK.

Madonna della Rocca.

Povest. — Spisal Rikard Voss.
(Dalje.)

I.

Skoro vrh „monte Scalandrone“ leži jedna onih sabinskih skalnih vasij, ki glede na samoto, puščobo in revščino nimajo nikjer para.

Iz ravnine z žitnimi polji in sadnimi vrta, oljčnimi nasadi in vinogradi je do pred kratkim vodila na strmi hrib le slaba steza. Kdor je hotel od albanskega gorovja priti sem v to ubožno gnezdo, je moral prepotovati vso bujno plodovitost široke palestrinske doline, potem navkreber plezati skozi šumo, sestoječo iz kostanjev in oljk mastikov, mirt in lavorov, med katerim se je vsak čas košatila obilica cvetečega slaka in rož. V poletnem času so ta grmičevja polna strupenih kač, sicer pa bivajo v njem le divji golobi in lisice, ali pa se izgubi iz doline kak jezevec sem ali pa iz visokega Apenina kak sestrada volk — ali pa celo kak preganjan razbojnik.

Tako gordiščevje bi dalo, ako se iztrebi in preorje, najplodovitejšo njivo, a večinoma puste deviško zemljo pusto.

Tudi oni široki in krasni grmičevni gozd pod „monte Scalandrone“ je užival do pričetka našega stoletja nemoteno bujnost drevesnega in rastlinskega rastišča, k večjem, da se je vsakih 10 do 15 let jeden del posekal in sežgal v oglje. Bil je last občine Rocca, jedne najubožnejših občin v papeževi državi.

Kjer preneha grmičevje, pride gola skala na dan, prične se negostoljubna, peščena puščava.

Kakor mali otoki se dvigajo nad rumenimi tlami male zelenice z brinjem, rožmarinom in cistom. Sicer uspeva tu le zlato cvetoča žoltenica, krasni lučnik, osat in glavnice.

Ako tu postojimo in se ozremo, prestrašimo se skoro veličine in krasote tega razgleda, saj vidimo vso rimsko zemljo, vse latinsko obrežje, vse sabinsko in volsčansko gorovje, vidimo zelene vrhe albanskega gorovja in s snegom pokrite vrhe Abruzzov. Tudi Rim in vsi kraji rimske dežele od Frascatijske do Veterbe!

Tako veličastvo obdaja Rocca, to proletarijanko med beraškimi vasi sabinskega gorovja.

Nič obupnejšega si ne moremo misliti. Hile so sezidane brez ometa iz kamenja, njih začnele stene se dvigajo iz zemlje, druga poleg druge.

Strehe so iz skalnih plošč. Vrata in okna so odprtine, baš tolike, da moreš vstopiti skozi prve, glavo pomoliti skozi druge. Otroci, ki se igrajo s peskom in nesnago, zidajo slično, kakor so tu zidali odraščeni s skalami.

Ulice vodijo sem ter tje; slične žlebov ali skalnim stezam, vse polne nesnage, se spremene ob deževju v blatne potoke, in so tako ozke, da se morata srečujoča izogibati in tako temne, kot bi ne sijalo na nebu niti solnce niti luna. Vodnjakov tu ni, le lijaki. V posebno vročem poletju se primeri, da nastane popolna suša, potem morajo uboge Ročanke iti v dolino ter nositi v težkih bakrenih posodah vodo na glavi domov.

Rocca ima trg, ki se deset let sem imenuje celo „Piazza dell' indipendenza“. To je tržišče. Kar se na tem trgu prodaja, je celo danes — ko Rocca procvita — le dvoje: čebulja in kruh, kruh in čebulja.

Skozi brezimno glavno ulico pridemo do stolne cerkve. Ta je ponos Ročanom. Skrbno je sezidana, na pročelju pobeljena in znotraj ometana ter mnogobarveno okinčana. Videti v njej ni dosti, samo jedno, a o tem pozneje.

Ker imajo Ročani stolico, imajo seveda tudi župnika. Pravi ročanski župnik

ne pride nikdar iz svoje stolice, kjer vlada svojim dušam: pravi ročanski župnik pozna pekel bolje nego nebesa, pozna od sveta le Rim in od Rima le Vatikan. Pravi ročanski župnik ne nosi nikdar obleke, ki ne bi bila zakrpana ali raztrgana, pravi ročanski župnik ne dobi svoj živ dan mesa k obedu, pravi ročanski župnik je torej mož, katerega nikakor ni treba zavidati.

Največje veselje in ob jednem jedino krepilo ročanskemu gospodarju je vino, katero zavživa vsak dan pri maši, in katero mu mora ljubljena občina donášati iz vinogradov tam doli v čim največji meri, vsejedno, bodisi belo ali rudeče. Ako dobre duše ročanske vsaki dan pri maši vidijo, kako gre ljubljenu župniku vino v slast, se tega vesele, ker upajo, da bo njegova molitev krepka in gorka ter koristila njih grešnim dušam. A tudi dnevi groze se porajajo v Rocci, kedar se g. kurat v istini razjezi. Gotovo se potem primeri, da v pridgi izpusti ves pekel z vsemi njegovimi hudiči nad prestrašeno občino, pri kateri priliki se poštenjakom Ročanom o njih prihodnje bivališče prav toplo: „spodaj, ogenj zgoraj, ogenj iz ust, o ožj, ogenj iz ušes, ogenj iz nosnic“.

(Dalje prih.)

in enega ranjenega!! V bitki na kopnem pa so pri Sant Jagu imeli Španci: 16 oficirjev in 68 mož mrtvih, 37 oficirjev in 339 mož ranjenih, 7 oficirjev in 156 mož izgubljenih. Amerikanci pa: 21 oficirjev in 71 mož mrtvih, 205 oficirjev in 1197 mož ranjenih in 94 mož izgubljenih. V bitki na suhem so imeli torej Amerikanci večje izgube, a so vzlic temu zmagali.

Dopisi.

Iz Bohinja, 21. februarja. Na vseh koncih naše domovine se ustanovljajo konsumna društva, a ker čitamo v Vašem listu z dne 18. t. m. dopis z Vrhnike, v katerem se slavo poje horjulskemu župniku Petru Bohinju in njegovemu opodbi, čevljarju Stanoniku, se oglasimo tudi mi. Nimamo namena, hvaliti modro glavo gospoda Petra Bohinjca. Poznamo ga dobro, in dasi popisuje zapeljivo in „strašno lepo“ korist konsumnih društev, vemo vendar, da ni nič modrejše, kakor sta krojač Svedro ali njega dobri prijatelj čevljar Stanonik. Bohinjec pravijo konsumnemu društvu „kozulj“. Naj Vam povemo, da snuje „kozulj“ tudi naš veliki, suhi, dolgi in kratkovidni gospod Ant. Oblak v Srednji vasi, horjulski rojak. Ta se je menda tudi nasrkal Svedrčeve modrosti in to po Petru Bohinju. Menda ravno takrat, ko mu je pomagal z našo hranilnico in posojilnico spraviti baje že v jarku tihoči voz horjulskega „kozulja“ zopet na cesto. To je storil naš gospod Anton toliko laglje, ker ima hranilnici povsem v svojih rokah. Od časa državnozborske volitve se nahaja posojilnica in hranilnica v farovžu. Prejšnji nje predsednik, Janez Žvan po domače oče Hkove, je namreč takrat v Radovljici zašel mej neke poredne gospode, ki so mu vzeli listek s klerikalnimi kandidati in mu dali družega, na katerem so bili zapisani narodni možje. Oče Hkove je šel na volišče in glasoval „kontra“. Dasi tega ni storil namenoma, se je silno zameril. Komaj je prišel domov, ga je gospod Anton takoj degradiral. Vzel mu je iz delavnih rok vodstvo hranilnice in posojilnice ter jih izročil farovškemu, za denar posebno ožeganim rokam. Zdaj se delajo kmetom zopet novi žulji. Gospod Anton je s kmetiskim denarjem osnoval konsumno društvo in namerava na cerkvenem travniku zidati prodajalnico, pivnico in veliko skladišče. Nevedni kmetiči že pridno vozijo les za to skladišče, od samega veselja, ker se jim že zdaj obeta, da bodo dobivali vino po 24 kr. in liter špirita po 54 kr.!! Kaj pa pravi škofijstvo k temu, da se skladišče napravi na cerkvenem travniku? Ali je tam dovoljeno, staviti poslopje? Ali mora biti sveta katoliška cerkev tudi ud konsumnega društva in bo dala svet za udnino? Koliko turšice in moke pa rabijo leseni svetniki v cerkvah? To preračuni menda gospod Anton. Zdaj si misli: Močno sem se zletal in spehal, ko sem svojega rojstva dolge kosti v nočni tmini prenašal po vaseh od hiše do hiše, in ljudem pravil o vsakovrstnih blagih, katere jim prinese konsumno društvo, in veliko denarja sem zapravil za vožnje v Ljubljano in okoli prijateljev, da sem se počul, kako se dela s konsumnim društvom — vse misleč, da se bo to z obrestmi vred vrnilo v mojo bisago. Če drugače ne pojde, bo pa pomagal sv. Martin, ki je patron naše cerkve in ima sedaj gosko in konja na reji Podjelam. On je bil hraber vojak in se ne bo vstrašil slabe in dolgi poti. Ker ima dosti časa, bo vozil blago za konsumno društvo (po 50 kr. od 100 klg.), denar za voznino pa odpravim jaz. Dalje ima sveti Martin poleg konja tudi gosko. Ta bo v skladišču pobirala in zobala streseno žito, a ko se zredi in bo dosti debela, pustim jo zaklati in se zopet zredim za kolikor sem shujšal. Gotovo bo tudi svojemu dobremu agitatorju in prijatelju, našemu nadučitelju privoščil, da dobi četrto službo, ker mu še vedno preostaja prostega časa, dasi že zdaj opravlja službi občinskega in hranilničnega tajnika. Ako bi hoteli o gospodu Antonu vse povedati, kar je vredno, da se pove, bi moral „Narod“ prinesiti posebno prilogo. Tudi o izvrševanju cerkvenih zadev se da veliko povedati, bojimo se samo, kaj da porečejo gosp. knezoškof. Hm! Naj rečejo, kar hočejo, to dobro vemo, da ga ne bodo iz škofije vrgli tako, kakor ga je prejšnji njegov župnik in Dolenjskem vrgel iz farovža pod kap. Rečeni fajmošter je lansko leto sam pripovedoval v neki tukajšnji go-

stilni, kako lepo in čedno se je pri njem vedel g. Anton, a to si hočemo prihraniti za drugo pot. Govorimo rajši o tem, kako ravna zdaj pri nas v Bohinju. V jeseni leta 1898. omislil si je gospod Anton tridnevno Marijine družbe s pridigami in spovedjo, da bi zopet šenice malo strahil in zbegal. Gosp. Anton pa je čutil, da ni kos tej nalogi, ali pa mu je rojila finančna spekulacija po glavi. Povabil je nečega gosp. duhovnika iz Ljubljane, da mu je pomagal. Zato so pa morale ženske baje po 1 krono dajati v cerkveno skrinjico, da so mogle k spovedi, in da so se poravnali stroški došlemu pomagaču. Dalje! Kmalu potem začel je kar ukazovati ljudem, da morajo dati denar za naročni luster v cerkvi, in za križ na Kredarici pod Triglavom. Nabral je velikansko svoto za te dve reči od faranov, a žalibog do danes ne vemo, koliko je nabral, in še manj, koliko so stvari veljale. Toliko pa lahko rečemo, da dolžni nismo ostali, ker gosp. Anton zna dobro računati svoj trud, ki je za jedno samo mašo faranom računil na Kredarici 20 gld. G. Anton pa tudi močno skrbi za misijon, ki se bo menda že na belo nedeljo po Veliki noči začel, in je za istega nabral že spet čez 200 gld. od faranov — —! Dalje pritiska gospodarje po fari, da morajo njegovim agitatorjem, ki jih je nastavil vsaki vasi, nositi skupaj denar, kojega mora biti najmanj 7—800 gld., in to za dve kapelici, ki jih bo pustil delati na polju, koder gre procesija o sv. Rešnjem telesu, na mesto starih sedanjih. Zato je tudi naložil fantom pri spravevanju davka po 50 kr., pa ga ni dobil, na kar je rekel fantom, bom pa šel proč od Vas! Hitro na to mu odgovori eden izmed fantov: Le šitro (tako govorimo Sretnjani!) pojte in glejte, da več ne pridete, na štengah Vas bo že drugi boljši srečal. Istotako oznanil je že in pobira davek za katoliško gimnazijo od osebe po 2 kr., raje več, manj ne. Končno naj še povemo, da je od spravevanja spodil vse tiste može, ki se niso vpisali za ude konsumnemu društvu, in jih je moral gosp. župnik Zarnik spraševati in jim spovedne listke dati, akoravno je g. Anton vse ostale iz cele fare spraševal, samo tistih ne, ki nočejo s kozolca žita krasti — kakor je rekel horjulski Peter Slednjič prosimo gospoda Antona: Ali bo že teh davkov in traparij konec? In povejte nam, ali je to res, da je v Horjulu, tam kjer ste Vi doma, na nekem razpotju Kristus, ki joka radi tega, ker mu je žal, da je Vas vstvaril za svojega namestnika?

Iz Središča, 20. februarja. Kot trg imenuje se Središče že leta 1433., toda ona je gotovo nekaj let starše, ker že 14. febr. 1398. l. imenuje se „Središče“. Od časa svojega postanka ni videlo Središče take slavnosti, kakršna je bila dne 9. februarja l. l., ko je obče spoštovani tržan, g. Ivan Kočevar bil odlikovan s zlatim križcem za zasluge. Dne 8. t. m. prišlo je domače gasilno društvo z godbo in lampijoni pred slavljencevo stanovanje, kjer je zaigrala godba cesarsko pesem, a potem so zapeli domači pevci pod vodstvom gosp. učitelja Kosija pesmi: „Lipa“ in „Domovina“, na kar se je slavjenec zahvalil z ganljivimi besedami. Ko je prispelo društvo na „trate“, videl se je mej godbo in pokanjem topičev na bližnjem „gradišču“ umetni ogenj.

Drugi dan pričakoval je občinski zastop na železniški postaji g. glavarja in drugo povabljenega gospoda. Gosp. glavarja je pozdravil načelnik gasilnega društva g. I. Klemenčič. Središka podružnica Marije D. sedem žalosti, katere je postavljena leta 1637. ni bila morda nikoli tako natlačena kakor ta dan pri sv. maši, katero je daroval domači g. župnik. Tudi tukaj je središki mešani zbor pel izborno. Po božji službi je okrajni glavar v večnici našteval v lepi slovenščini slavljenceve zasluge in mu pripel zlati križec za zasluge. Slavjenec se je ganljivo zahvalil g. okr. glavarju ter prosil, naj bi blagovolil odposlati to zahvalo pod vzožje Najvišjega prestola. Potem se obrne k zbrani množici rekši: Vi blagi rojaki imate večji delež na tem odlikovanju nego jaz. Obečam Vam, da bom v bodoče v tisti slogi deloval z vami v blagor občine in domovine. Prosim Vas, da blagemu našemu vladarju cesarju Fran Josipu I. zakličete z menoj trikrat gromoviti „živio“. Na to je domača godba zasvirala cesarsko pesem.

Potem so zapisali gospodje svoja imena v spominsko knjigo.

Ob 12. uri je bil v občinski hiši banket, katerega so se udeležili malone vsi povabljeni. Seveda so se pri banketu, kakor je v enakih priložnostih že starodavna navada, ališale raznovrstne napitnice. Gosp. župan je napil presvitlomu cesarju, gosp. okr. glavar slavljencu. Potem v jednatih besedah okrajni svetnik v Ormožu, g. dr. Prekar tudi slavljencu, gosp. župan okr. glavarju Slavljencu so še napljali mesto g. Venediga, ki je bolehal, vrli rodoljub g. dr. Gršak, v imenu okr. odbora; g. dr. Omulec v imenu „Sloge“ in „Čitalnice“; za učiteljstvo g. učitelj Kosi. Pred nego je odšel, ogledal si je g. okr. glavar prostore gasilnega društva v Središču, o katerega napravah se je zelo pohvalno izrazil.

Ko je g. glavar odšel, pričela se je prava pravcata domača veselica. Prva lepa napitnica je veljala prišli gospe slavljencevi soprogi, katero je napil okrajni šolski nadzornik, g. Rasmer. Potem se jih je ališalo še več, in izmed njih so bile nekatere jako dobro osoljene, da je bilo društvo najboljšje volje skoro do jutra. Gosp. slavljencu želimo, da bi nosil svoj, sicer ne težki, a težko zasluženi zlati križec dolga srečna leta, ker smo dovolj osvedočeni, da so resnične besede, katere mu je za to slavnost zložil neki prijatelj: „Poštenega moža časti vladar, — Da, njega ljubi sam presvitli car.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. februarja.

— Novo konsumno društvo. Pod nedolžnim naslovom „Kmetijsko društvo“ ustanovili so zdaj tudi v Tomišlju konsumno društvo. Namen društva je sicer: a) da oskrbuje svojim udom po najnižjih cenah gospodarske in gospodinjske potrebščine vsake vrste, zlasti živino, krmo, umetni gnoj, semena, stroje, vsakovrstna živila itd.; b) da kmetijske pridelke, zlasti tudi živino, po naročilu svojih udov tistim kolikor mogoče ugodno vnovčuje (v denar spravlja); c) da snuje naprave in naredbe v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečanja kmetijskih pridelkov svojih zadružnikov. Ali tak namen imajo tudi različna druga kmetijska društva, toda nobeno ga ne izpolnjuje, vsako je zgolj in jedino konsumno društvo in brez dvoma bo isto tako tudi pri kmetijskem društvu v Tomišlju, katero je osnoval benefikij Josip Knific.

— Občinski svet ima v torek, dne 28. februarja t. l., ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Mestnega magistrata poročilo o napolnitvi ledenice pri mestni klavnici. IV. a) Direktorja mestne elektrarne poročilo o razširjenji elektrarniške centrale. b) Finančnega odseka poročilo o dopisu mestnega magistrata, da se dodatno odobri svoječasno najetje posojila za nakup Gallettove hiše. V. Stavbnega odseka poročilo o pokritju dodatno odobrenega izdatka 1065 gld. 54 kr. za avgmentačno skladišče. VI. Šolskega odseka poročilo o razpisu c. kr. deželne vlade v zadevi obrtnih šol. VII. Regulačnega odseka: 1. o predloži dedičev Matilde Palusove glede priznane odškodnine za svet, ki jim ga je odstopiti mestni občini v regulačne namene in o dveh, prodajo njihove hiše tihočih se ponudbah; 2. o prošnji Adolfa Perleasa za povišanje priznane mu odkupnine za svet pri hiši št. 5 v Prešimovih ulicah; 3. o prošnji Marije Šusteršičeve, posestnice na Cesti v Mestni log št. 2, za povišanje odkupnine za hišo; 4. v zadevi odkupnine za oni svet v Špitalskih ulicah, katerega sta pridobila Anton Klein in Franja Ravniharjeva od mestne občine; 5. o sprejemni izjavi Frana Štruklja glede odkupa njegovega posestva v Dolgi ulicah; 6. o odkupni zadevi Josipa Streharja na Tržaški cesti; 7. o odkupni zadevi Jakoba Koblice glede hiše Jernej Černetovih dedičev; 8. o odkupni ponudbi Marjete Rhumzuckrove v Trnovskih ulicah hiš. št. 7; 9. o odkupni zadevi male hiralnične hiše na Radeckega cesti št. 7; 10. o prošnji Josipa Šelka na Tržaški cesti za priznanje odškodnine za svet, kar ga ima odstopiti v javne namene. VIII. Občinskega svetnika Frana Pavlina samostalni predlog glede tržnice. IX. Občinskega svetnika Ivana Šubica samostalni predlog glede sprejetja takozvanega „potresnega vlaka“ v stalni vozni red

c. kr. državnih železnic. X. Personalnega in pravnega odseka poročilo o sklepu disciplinarni komisije v zadevi magistratnega sluga Albina Jebačina. XI. Finančnega odseka: 1. o delovanju cestnega nadzornika Frana Teranisa v minolem letu; 2. o nekakega mestnega uradnika prošnji za podporo v pokritje pogrebniških stroškov po pokojni mu soprogi. XII. Stavbnega odseka poročilo o obračunu steklarakih del pri mestnem rastlinjaku pod Tivolijem.

— Naredna mlačnost. Krajni šolski svet v Hočah na Štajerskem je na predlog nekakega Andreja Pfeifferja sklenil v seji dne 16. februarja, naj se na ondodni šoli v tretjem razredu upelje nemški poučni jezik in tudi v prvih dveh razredih naj se otroci že z nemščino mučijo.

— Dopolnilna deželnozborska volitev za mestno skupino Pazin-Labin in Plomin v Istri namesto umrlega dr. Fr. Costantinija je razpisana na dan 15. marca.

— Repertoir slovenskega gledališča. Danes gostuje na slovenskem odru v vlogi „Marije Stuart“ najodličnejša hrvatska umetnica, gospa markiza Strozzi. Z njenim gostovanjem nastopi za gospo Borštnikovo in gospo pl. Šramovo še tretja heroína zagrebškega gledališča, ki pa je po svoji umetniški slavi prva. Hrvatsko Wolterico so jo nazivali Čehi, in Slovenci se danes preverijo, da gospa Strozzi ta prelaskavi priimek v polni meri zasluži. — V nedeljo, 26. t. m., se bo pela drugič in zadnjič opera „Fra Diavolo“ ob znižanih cenah. — Hkratu se poslovi s to predstavo od svojih rojakov naš drugi tenorist, g. Fran Rus, ki nastopi s 1. marcem novo svojo službo pri Strossmayerjevi katedrali v Djakovu.

— Podiranje poslopij. Valed ugodnega vremena pričelo se je že deloma podiranje nekaterih odkupljenih, oziroma poškodovanih poslopij; tako hiša Orosl. Dolenca na Žabjaku št. 3, Štrukljeva v Koldvorski ulici, Arcetova na Sv. Petra cesti, Černetova na Francovem nabrežju, redutno poslopje v Florijanskih ulicah in Tschadovo v Trubarjevih ulicah.

— Drugi glasbeni večer v Novem mestu bo 25. t. m.; natančnejši vsopred smo že priobčili. — Glasbeni šoli so darovali: Krško mesto 10 gld.; gosp. L. Svetec, c. kr. beležnik v Litiji, jedno delnico „Nar. doma“ v Novem mestu. Jednake delnice so doslej darovali še: Šoli „Glasb. Matice“: g. dr. Papež, A. Kupljen, Kristina Volčič, „Dol. pevskemu društvu“: g. dr. Ferjančič, Flor. Zorko.

— Koliko Ljubljana na leto potrebuje. Po uradnem izkazu se je leta 1898 dachu podrejenega blaga v Ljubljano pripeljalo, kakor sledi: 23.700 litrov ruma araka, rozolje, likerov; 1100 hektolitrov žganjencev; 766 hektolitrov žganja; 17.066 hektolitrov vina; 4085 hektolitrov vinskega mošta; 100 hektolitrov sadnega mošta; 23.100 hektolitrov piva; 4048 volov, bikov, krav in telet nad jedno leto starih; 8436 telet do jednega leta; 3248 ovac, ovnov, kozlov in kostrunov; 3866 jagnjet, kozličev in prašičkov do 5 kg; 325 prašičkov od 5 do 19½ kg; 7255 prašičev nad 19½ kg; 980 met. stotov svežega, nasoljenega in preakajenega mesa, klobas in salam; 9904 puranov, gosij, rac in kopunov; 36.370 parov kokošij, piščet in golobov; 433 srn in divjih koz; 2512 zajcev; 633 kg rasekane in črne divjačine; 407 fazanov, divjih petelinov in divjih kokošij; 450 gozdnih jerebic, kotornov, divjih gosij, divjih rac, ključnačev in divjih golobov; 18 lijk, kozic in potapljavk; 12 ducatov drozdov, brinjev, prepelic in škrajncev; 14.700 kg rib in školk iz morja, rek in potokov, potem ribjih iker, sardin in sardelj; 14.000 kg klinov, navadnih morskih rib, polenovk, slanikov, rakov, polžev in ostrig; 1750 met. stotov riža; 51.900 met. stotov moke, pšena, škroba, pekarij, sladkarij malega in prepečenega kruha; 6300 met. stotov ovsa v zrnji; 31.150 met. stotov otrobov, sena in slame; 689 met. stotov zelenjave; 9310 met. stotov svežega sadja; 800 met. stotov suhega in vložnega sadja; 850 met. stotov masla, stearinovih in lojevih sveč; 80 met. stotov loja in tolašče; 676 met. stotov svinjske masti, sala in slanine; 590 met. stotov mila; 560 met. stotov sira; 1.334.513 jajo; 900 met. stotov konopnega, lanenega in gorčičnega olja; 118.490 kg oljkega, mandelnovega in orehovega olja; 32.968 kubičnih metrov trdih drv, borovega in

brinjevega lesa; 5260 kubičnih metrov mehkih drv in butaric; 2770 met. stotov ogija; 346.750 met. stotov premoga in kokosa.

— **Učiteljske promembe na Štajerskem.** Menjala sta službi podučitelj v Brezicah g. Karol Unger in podučiteljica v Vodah pri Trbovljah, gospdč. Eleonora Kremenar. Za stalne podučitelje so imenovani gg.: Mih. Germovšek v Pilštajnu, Ign. Šijanec v Gornjem gradu, Frid. Zissauer v Gornji Sv. Kunoti in za stalni podučitelj, gospd. Josipina Jošt v Hajdini ter gospd. Josipina Koderman v Tepini. Gospd. M. Cimperšek v Št. Pavlu pri Preboldu je stopila v pokoj.

— **Iz Zagorja na Pivki** se nam piše: Veselica, ki se je vrtila h koncu predpusta, izpadla je v vsakem oziru dobro. Največje zaslugе pridobil si je nadučitelj, g. Horvat, kateri je naše pevce tako izborno izuril. Čast in hvala mu! Upamo, da bode tudi zanaprej tako v prid našemu društvu deloval. Kar je obžalovanja vredno, je le to, da je sl. šentpetersko tamburaško društvo nam „contra“ na ravno isti dan svojo zabavo priredilo. Vzroka temu mi ne vemo in povoda jim mi k temu gotovo nismo podali. Vzlic temu nabralo se je precej občinstva, in še celo nekateri gospodje iz Št. Petra so prišli, akoravno so imeli doma zabavo. Pripetil se je pa neki slučaj, katerega hočem še omeniti: Pri glavni skušnji bil je navzoč tudi neki laški slikar. Ko je pevali zbor zapel A. Nedvedov: „Nazaj v planinski raj“, se kar načuditi ni mogel in izrazil se je, da ni mislil, da slovenski jezik tako mehko in mlo v pesmi doni. — Da ne bo zmot, omenjamo pri tej priliki, da dopis v „Narodu“ z dne 22. t. m. ni iz našega Zagorja, marveč iz Zagorja ob Savi.

— **Poskušeni samomor.** V nedeljo zvečer si je neki 18letni dijak v Gorici sprožil revolver v usta. Ranjen je sicer hudo, toda upati je, da okreva. Krogla ga je ranila v ustih in mu obtežala v tilniku. Vzrek poskušnemu samomoru ni znan.

— **Bralno društvo v Mokronogu** imelo je dne 19. svečana svoj redni občni zbor. V novi odbor voljeni so sledeči gg.: Franc Penca, predsednikom; Ivan Ulepič, blagajnikom; Ignacij Mahorčič, Mate Čepernič, Karol Šašel in Edv. Bohinec za odbornike, ter Ignacij Zirer in Jernej Šbil namestnikoma.

— **Z Dunaja** se nam piše: Pred nekaj dnevi je prijavil „Slovenski Narod“ dopis o tridesetletnici akademičnega društva „Slovenija“. Redek slučaj, katerega doživi primeroma le malo slovenskih društev, posebno v tujini, praznuje „Slovenija“ dne 7. sušca t. l. v hotelu „Goldenes Kreuz“, Mariabillerstrasse 99. Tega, gotovo vselega trenutka pa ne nameravajo slaviti s hrupnimi veseljami, temveč prirediti samo slavnostni večer v čast starim hišam in bivšim Slovenijanom ter v korist prepotrebne podpore društvu za slovenske visokošolce na Dunaju. Z ozirom na zadnji blagi namen bilo bi le želeti, da se vsi tisti, katerim ne bo mogoče osebno se večera udeležiti, spominjajo podpornega društva s svojimi prispevki, zlasti pa ne pozabijo v tem za društvo prav kritičnem trenutku vsi nekdanji Slovenijani in drugi visokošolci, kako plemenito pa teško nalogo ima izpolnjevati.

— **Nezgoda.** V tovarni kranjske industrijske družbe na Savi prišel je — ba je po lastni krivdi — delavec Fran Oder z roko pod stroj, ki mu je roko dvakrat zlomil.

— **Nekaj za naše dame.** Rodoljubne dame opozarjamo na umetniško izvršena ročna dela naših bratov Slovkov, katera so razstavljena pri g. J. Lozarju. Vsak posamezen komad je pravi biser domače slovaške obrti vezenja v neskaljenem slovaškem oblogu. Dela so tudi na prodaj.

— **Prostovoljna požarna bramba na Vinici** naročila je brizgalno, hydrofor, 500 m cevi in čelade, pri tvrdki R. A. Smekal za vsoto 2225 gold., in ta vsota se plača v petih letih. Požarna bramba, sedaj broječa 35 moč, odkorakala je dve 19. februarja t. l. popoldne mej pokanjem topičev pol ure daleč iz Vinice, brizgalni naproti. Pri družil se je ognjegascem tudi župan, gosp. Peter Malič s svetovalci, kateri je vsprejel brizgalno in jo obdal s krepkimi besedami in trikratnim „Živio“ na presvetlega cesarja v porabo požarni brambi na Vinici. Načelnik, g. Franjo Lovšin, prevzel je brizgalno in se zahvalil blagonaklonjenosti občinskega od-

bora. Od tu korakala je požarna bramba z orodjem zopet mej pokanjem topičev in mej navdušenim pozdravom občinstva to in onstran Kulpe, na glavni trg Vinice ter postavila gasilno orodje občinstvu na vpogled. Zvečer so se ognjegasci zbrali v gostilni „pri Školniku“, kjer jih je občinstvo z mnogimi krepkimi napitnicami navduševalo na težavno delo. Naslednji dan bila je poskušnja orodja, katero je kos vsem zahtevam, ter se priporoča tvrdka R. A. Smekal, kot solidna tudi drugim ognjegasnim društvom. Pri tej priliki se zahvaljujemo slavni kranjski hranilnici, katera je pokazala blagonaklonjenost s tem, da nam je blagovolila poslati 80 gld., koji veledušni dar porabimo za plačilo pri nabavi gasilnega orodja.

— **Hrvatsko akademično društvo „Zvonimir“** na Dunaju priredi v petek dne 3. marca v proslavo petnajstletnega književnega delovanja Ksaverja Šandorja Gjalškega slavnosten komers. Lokal: „Zur goldenen Birne“, VII. Mariabillerstrasse 30.

— **Zima.** Po več nego štirinajst dnevnem uprav pomladanskem vremenu videli smo zopet nekoliko snega. Pretekli četrtek jelo je snežiti po severnih krajih države, po Štajerskem, Ogerskem in Koroškem, danes, v petek pa je jelo mesti tudi pri nas, a metenju je bil kmalu konec. Morda nam sv. Matija vender naredi nekoliko toli potrebnega ledu. Gorenjcem se ne manjka letos ni snega ni ledu. Ljubljana mora pa letos led od zunaj kupovati in dovažati.

— **Razpisane službe.** Na ženski pravnišnici v Ljubljani provizorično mesto glavnega učitelja za zemljepisje in zgodovino z nemščim učnim jezikom. Prošnje do 10. marca t. l. pri deželnem šolskem svetu za Kranjsko. — Pri c. kr. civilnosodnem depositnem uradu mesto uradnika VIII. čin. razreda. Prošnje za to ali kako drugo uradniško mesto do 5. marca t. l. pri ravnateljstvu. — Pomožni pisar s plačo 1 gld. na dan se vsprejme pri okr. sodišču v Senožečah.

* **Spomenik pokojni cesarici.** Razen v Budimpešti in v Genevi postavi se na spomin pokojni cesarici avstrijski spomenik tudi v Montreuxu v Švici, kjer je bivala pokojnica večkrat.

* **Najstarejši urednik** je Leopold Blumenron, redaktor dunajskega „Fremdenblatta“. Star je 95 let in še zmeraj čil in zdrav.

* **Plača francoskega predsednika** se določi prav za prav vsako leto v proračunu. Plača znaša navadno 600.000 frankov na leto, za reprezentativne in potne stroške pa se mu nakaže takisto do 600.000 fr.

* **Upor kazencev.** V Gölkersdorfu je nastal mej omdotnimi 800 kazencimi pravcati upor, katerega pazniki niso mogli udariti, nego so morali poklicati iz Znojma eskadron dragoncev in nato še kompanijo 99. pešpolka. 5 voditeljev upornih kazencev so odvedli v Korneuburg. Mej občinstvom je zavladal radi tega ustanka velik strah.

* **Pomlad na Ogerskem.** „Pester Lloyd“ poroča, da imajo v okraju Ujhely že pravo pomlad. Cele trope divjih gosij so dospole na Tiso. Bučele začenjajo zapuščati svoja bivališča, in vijolice cveto na prisočnih krajih. Tudi v Ljubljani smo imeli uprav pomladanako krašne dneve, ki so izvajljali v Tivoli trume otrok k raznim „komedijam“, ki imajo v drevoredu že prav izborne dohodke. Danes zjutraj pa je zopet snežilo!

* **Otok copernic.** Zadnji copernico so obsodili na Ogerskem v 18. stoletju na Segedinskem otoku. Tam so trpinčili in sežigali stare histerične ženske. Odtlej je bil obširni otok zapuščen in neobdelan. Magistrat Segedina je sedaj odredil, naj se otok obdeluje, in dovolil, da sme kdo hoče sekati ondi drevesa. Ker so sekači neprevidni, se je pripetilo že več nesreč. Drevesa so ubila že pet drvarjev. Praznoverci pa trdijo, da se sedaj copernice maščujejo.

* **Umor in samomor.** V Budimpešti je soproga kontrolorja državne železnice, Lukacsa, dvakrat ustrelila na svojo že štiri leta bolno mater, potem je pila sama strup in si zapodila dve krogli v život.

* **Igralec umoril igralko.** V Düsseldorfu je zabodel igralec Weiser koristico gospo Lino Richter. Ta se je ločila od svojega moža in se posvetila gledališki stroki. Ko jo je rešeni igralec spomnil, začel je z njo takoj ljubavno vez, katero pa je Weiser

odšel iz Düsseldorfa. Zapodili ga so tudi iz Dortmundu, kjer je bil kot igralec nastavljen. Tedaj je prišel zopet v Düsseldorf. Pretečeni petek je videl Weiser svojo nekdanjo Lino z dvema gospodoma, katera sta jo peljala v restavrant. Tudi Weiser je šel tja in postal, ko jo je videl smehljajočo mej tistima gospodoma, toli ljubosumen, da je šel k nji in ji zabodel nož v srce. Gospa je bila takoj mrtva. Morilec se je na to izročil sam sodišču.

* **Nenavadna svatba.** Nedavno se je v Rimu poročila gđ. Mussi z lekarničarjem Scuderinjem, kateremu so pred tremi leti odrezali zdravniki obe nogi in desno roko do lakta. Pozneje je pa nesrečnik vsled ekaplozije v laboratoriju skoro oslepel, tako da ne razloči nikakih barv. Ko je bil lekarničar v bolnici, obiskavala ga je z njegovo materjo in sestrama tudi njiju prijateljica, Adelajda Mussijeva. V deklinem srcu se je vzbudilo veliko usmiljenje in potem baje tudi ljubezen do nesrečnega človeka, in nihče ji ni mogel ubraniti nje namere, drage volje je darovala svoje mlado življenje bolniku, pri katerem ne bo nikdar vžila prave zakonske sreče.

* **Izborna reklama.** V Kalkuti je bil nedavno neki zločinec na smrt obsojen. Na dan usmrčenja pa je prišel k njemu neki gospod, kateri je imel dovoljenje, da se sme s zločincem deset minut razgovarjati. Ko je gospod ostavil kandidata smrti, so se čule besede: „Torej ostane pri tem, moji nasledniki dobe 1000 gld.“ — „Gotovo, kar obljubim, to izpolnim“, je odgovoril gospod in se odstranil. Takoj nato so odpeljali zločinca k vešalom. Prosil je, da sme pregovoriti nekaj besed mnogobrojnemu občinstvu. In zavpil je: „Vsi, ki me sedaj poslušate, si dobro zapomnite, da je najboljša čokolada od...“, in imenoval je neko londonsko tvrdko.

Telefonična in brzojavna poročila.

Rekrutni zakon.

Dunaj 24. februarja. „Wiener Zeitung“ prijavlja na podlagi §-a 14. izdano naredb, s katero se uveljavlja rekrutni zakon za leto 1899.

Deželni zbor dolenjeavstrijski.

Dunaj 24. februarja. Deželni odbor predloži deželnemu zboru načrt volilne reforme. Po tem načrtu naj se ustanovi nova kurija s 6 mandati, ali ti mandati ne bodo novi, nego se od dosedanjih odvzamejo notranjemu mestu štirje, trgovinski zbornici jeden in okraju Leopoldstadt jeden.

Tirolski Italijani.

Dunaj 24. februarja. „Vaterl.“ potrjuje, da se Kathrein na podlagi elaborata posl. Salvatorija o avtonomiji Trentina pogaja z Italijani in sicer sedaj glede pogojev za njihov povratek v deželni zbor tirolski.

Jezikovno vprašanje pri sodiščih na Češkem.

Praga 24. februarja. Višjesodno predsedništvo je izdalo na vsa podrejena mu sodišča cirkular, s katerim tolmači jezikovne naredbe. Po tem cirkularju je v nemških okrajih samo nemščina uradni jezik, v čeških pa samo češčina. Pri sodiščih v jezikovno mešanih okrajih se morajo reševati vse vloge v tistem jeziku, v katerem so bile pisane. V dvomljivih slučajih je rabiti jezik večine. Uradniki smejo v personalnih stvareh rabiti kateri jezik hočejo.

Gališka hranilnica.

Lvov 24. februarja. Ravnatelj gališke hranilnice Zima in prvi knjigovodja Vondryko wski sta bila včeraj po daljšem zasliševanju aretovana in ostaneta v preiskovalnem zaporu.

Demonstracije v Parizu.

Pariz 24. februarja. Po Faureovem pogrebu je prišlo do večjih demonstracij. Kakih 150 demonstrantov je vpilo proti Loubetu „Panama“. Psovali so policijo, katera jih je razgnala. O polnoči so se z balkona nekega uredništva čuli sovražni klici proti duhovščini, kar je prouzročilo zopet pretep. Pri tem pretepu je bilo več oseb ranjenih. Vsega vkupaj je bilo aretovanih 180 oseb. Dva policijska funkcionarja sta bila težko ranjena. Mej aretovanci je bil tudi poslanec Millevoye, ki ni hotel oditi z mesta pretepa, dasi je to policija zahtevala. Millevoye je bil že ob 1. uri zopet izpuščen.

Pariz 24. februarja. Ob 1. uri ponoči je kakih 200 demonstrantov napadlo uredništvo lista „Petit Republique“. Uredništvo je napadalce pregnalo z brizgalno. Mokri demonstrantje so na to razbili s kamni vsa okna. Policija jih je z orožjem razgnala.

Pariz 24. februarja. Ko se je vojaštvo pod poveljstvom generala Rogeta vračalo od Faureovega pogreba v vojašnico, prišla sta poslanca Derouleda in Habert z večjo množico demonstrantov. Derouleda je prijel za vajeti Rogetovega konja in generalu zaklical: „Vi spadate k nam! Naprej! Idimo v Elisée“. General je odgovoril: „Ne uganjajte tacih burk“, in je ukazal vojaštvu iti v vojašnico. Derouleda in Habert sta se pomešala mej vojake in šla skrivaj z njimi v vojašnico, kjer sta nagovarjala vojaštvo, naj se spunta. Dupuy je bil ob 1. uri ponoči o tem obveščen in je ukazal, da je Derouleda in Haberta takoj aretirati, kar se je tudi zgodilo.

Pariz 24. februarja. Danes popoldne je bil Derouleda konfrontiran z generalom Rogetom. Ta je povedal, da je Derouleda poskusil potisniti s pomočjo svojih pristašev vojaštvo proti Eliséeju. Rochefort, ki je bil zaslišan, če mu je kaj znano o pripravah za ta poskus, ni hotel ničesar izpovedati.

Iztiran časnikar.

Pariz 24. februarja. Dne 16. t. m. iztirani dopisnik „N. Fr. Pr.“, dr. Frischauer, je bil včeraj zjutraj aretovan in s policijo prepeljan čez mejo.

Odloženo potovanje.

Berolin 24. februarja. Za letošnje spomlad določeno potovanje cesarja Viljema v Rim se je iz neznanih nagibov odložilo na nedoločen čas.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

V.

Krasni, gorki pomladanski dnevi opominjali so, da je čas, toaletto spraviti v red. To vprašanje, ki je druga leta toli premišljevanja dalo, pustilo je Asto letos do cela mlačno in to je bil menda vzrok, da se tudi Rozi ni nič mudilo; v tej zadevi dala se je namreč vedno po starejši sestri in nje finem okusu voditi. Samo Štefanija je imela obleko že izgotovljeno ter je z veseljem pričakovala lepe solnčne dni prekrasne majnika. A lepotičila se je rada, in zato je tudi končno vedno še kaj manjkalo, pred vsem solnčnik jednake barve z obleko.

Predsednik deželne sodnije, do pitice reden človek v vsakem obziru, tudi za svojo osebo jako varčen in zmeren, je bil vender tudi pripravljen na kake večje stroške, da je izpolnil želje svojih hčer. Posegel je smehljaje v žep, če je pri jedni ali drugi kaj zmanjkalo, in celo pohvalil, kar so z njegovo pomočjo nakupile.

„Mislim, Roza in Asta sta malo pre-skromni“, rekla je Štefanija prilično očetu. Da je gospa doktorica posodila svoj prihranjeni denar gospej baronovki, in da je ta z njim svojemu možu pomagala, tega seveda ona ni vedeti mogla. A to ji ni odšlo, da nosi Asta lanski svilnati plašč in Roza celo lanski klobuk. Gotovo pa je šlo obema tesno.

„No, kje pa manjka?“ menil je stari gospod.

„Kaj tega ne zapaziš, papa?“, vprašala je Štefanija z opravičenim začudenjem. „Klobuki in solnčniki in —“.

Sodni predsednik je odkimal. Dal je lepo okroglo svotico in odklonil natančnejše dokazovanje.

Danes torej šle so vse tri si potrebnih stvari nakupit. Seveda v novi bazar, v katerega so hodile vse dame, in o katerem je bilo v zadnjem času toliko govorjenja.

V resnici, prvi utis je bil velikanski. Saj se je kupovalo že vedno v prvih, sijajno opravljenih prodajalnah, a ta novi bazar prekosil je vse. Bila je to velikanska, daleč razširjena stavba, ki se je samo na jedni strani dotikala drugih hiš. Imela je več nego dvanajst mogočnih oken v jedni vrsti in je bila zidana v nadstropja. Že hoditi okrog te palače je bilo veselje. In kaj se je tam vse lahko kupilo! Lepotine in pristne čipke, umetne cvetlice in perilo za otroke, rokavice in elegantne črevlje, plašče in jopice, ne glede na nebroj krasnega blaga za obleke. Resnično, tako lepih lahkih pomladanah kril do sedaj še videti ni bilo; oblaki so bili proti njim kakor vreče za kavo. (Dalje prih.)

Darila.

Za spodnještajski jubilejski zaklad so nadalje vplačali: g. Jos. Pirš, posestnik v Mozirji 6 kron; g. Jos. Pečnik, posestnik na Bizeljškem nabral v veselju družbi 15 kron 40 vinarjev; slavna občina Griže 20 kron; slavni okrajni zastop celjski 1000 kron; slavna posojilnica v Ormožu 100 kron; pri slavnem katoliškem bralnem društvu pri Sv. Antonu v Slov. Goricah se je nabralo 4 kron; g. Martin Žmauc, vodja orožniške straže v Metalki v Bosni 5 kron; slavna občina Sv. Ilj pod Gradičem pri Velenji 50 kron.

100.000 kron, 25.000 kron in 10.000 kron so glavni dobiki velike jubilejne razstavne loterije. Svoje p. n. čitatelje opozarjamo, da se bodo ti dobiki tudi v gotovini z 20% odbitkom izplačali in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marca 1899.

Odvajalno

Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gerici, 12. oktobra 1893.

Cenj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarne (20-8) v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in slis rastapljalno sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara Sagrada Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštne povzetju Ferd. Močvir, posestnik.

Iz uradnega lista:

Izvršile ali eksekutivne dražbe:

Zemljišče vlož. št. 213, kat. obč. Hruševje, cenjeno 150 gld., dne 25. februarja v Senožetah.

Manufakturno in specerijsko blago, stac. oprava, konji itd. dne 27. februarja v Gabrovki pri sv. Križu pri Litiji.

Franceta Verha zemljišče vlož. št. 75 in 76, kat. obč. Dol. Zemon, cenjeno 2516 gld. 70 kr., dne 3. dec. v Ilir. Bistrici.

Posestvo vlož. št. 54, kat. obč. Jesenice, cenjeno 404 gld. 39 kr., dne 6. marca v Kranjski gori.

Hiša št. 3 v Čevljarskih ulicah, vlož. št. 276, kat. obč. Ljubljana, cenjena 21.480 gld., dne 8. marca v Ljubljani.

Jurija Barleta zemljišča vlož. št. 27 in 28, kat. obč. Domžale in št. 175 k. o. Mengeš, cenjena 3401 4010 in 685 gld., dne 10. marca v Kamniku.

Umrli so v Ljubljani:

22. februarja: Katarina Lukšič, 79 let, d. narica, Breg št. 4, ostarelost.

V deželni bolnici:

21. februarja: Marija Skalar, 47 let, d. narica, jetika. — Francišek Sporar, 29 let, krojač, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506,3 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
23.	9. zvečer	737,0	24	sr. jug	jasno	
24.	7. jutraj	739,8	-0,7	sr. jvzhod	oblačno	
	2. popol.	741,1	-0,7	sr. svzhod	oblačno	0,2 mm

Srednja večerajšnja temperatura 2,1°, normale: 0,6°.

Dunajska borza.

dne 24. februarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 . 10 .
Avstrijska zlata renta	120 . 10 .
Avstrijska kronska renta 4%	101 . 65 .
Ogerska zlata renta 4%	119 . 95 .
Ogerska kronska renta 4%	97 . 80 .
Avstro-ogerske bančne delnice	918 . 35 .
Kreditne delnice.	120 . 40 .
London vista	120 . 40 .
Nemški drž. bankovci sa 100 mark	58 . 96 .
20 mark	11 . 78 .
20 frankov	9 . 55 1/2 .
Italijanski bankovci	44 . 25 .
C. kr. cekini	5 . 87 .

Vse vrednostne papirje prestrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 3 in 6 gld.

Učenece

se vsprejme v izdelovalnici pil na Martinovi cesti št. 68.

Tudi se odda istotam (359-1)

stanovanje.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Prega des Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; des Selthal Ausse, Solnograd; des Klein-Beitling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; des Selthal v Solnograd; des Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; des Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curh, Genevo, Pariz, des Klein-Beitling v Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten. — Prega iz Neve mesto in v Kedeveje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. s večer. — Prihod v Ljubljano j. k. Prega iz Trbiža. Ob 6. uri 46 m. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Anseesa, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. s večer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Prega iz Neve mesto in Kedeveje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. s večer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.

Učenke za šivanje

vsprejmejo se na Poljanski cesti št. 26. (357-1)

Za bolehe na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih in toliko trdovratnih boleznaj, potem naduho, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije A. Weifskyjev čaj soper kromično pljučno in vratno boleznaj. Na tisoče zahvalnic zajemlje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 75 kr. Kajšice sastonj. Prišten samo pri A. Weifsky-ju v Berlinu, N. 37. (1968-10)

Deteljno seme

predenice prosto, izkušena

travina semena

ter najboljša dunajska in erfurtska

vrtna semena

prodajata

(21-45)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatoregu“.

Za kadilce cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj

zdravo kadenje

je brez dvoma ono s

„Mörathon“-om.

Prijetno le z otročje

glave kot varstveno

znamko.

Mali zavojček

sadostuje, da se 5 do 6

zavojčkov tobaka na-

redi okusnih, prijetno

duhtenih in zdravju

ugodnih.

Jedini izdelovatelj

Th. Mörath,

Gradec

drogerija

„pri bebru“

(1675 18)

Glavna zaloga: Fr. Pettauer, drogerija v Ljubljani.

Majhen zavojček 10 kr., velik 80 kr., 12 malih ali 4 veliki zavoji franko s povzetjem 1 gld. 26 kr.

V najem se dá takoj vrt z rastlinjakom v Spodnji Šiški št. 66.

Poizve se pri lastniku v gostini „Pri združenji“ v Spodnji šiški. (351-1)

Iz neke konkurzne mase

se prodajo

tirjatve dolžnikov na Kranjskem in Primorskem per Cassa 4000 gld. a. v.

Pojasnila daje upravitelj konkurzne mase (356-1)

dr. Emil Machatsch odvetnik na Dunaji, VII., Neubaugasse 45.

Na prodaj je

nova, lahka, na pol pokrita

kočija

in dobro ohranjen

bicikelj za dame.

Poizve se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (358-1)

Največje skladišče

raznega semena

in sicer

velikanske pese

potem nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, pečene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad.. — Proseč mnogobrojnega poseta

(331-2) Peter Lassnik.

Žrebanje nepreklicno dne 18. marca 1899.

1. glavni dobiček 100.000 kron
2. glavni dobiček 25.000 „
3. glavni dobiček 10.000 „

trideset z 20% odbitka v gotovini.

Dunajske srečke à 50 kr. J.C. Mayer v Ljubljani.

priporoča (240-9)

Zadruga brivcev

(360-1)

naznanja slav. p. n. občinstvu, da bodo od 26. dne febr. t. l. vsako nedeljo vse brivnice v Ljubljani ob 2. uri popoldne zaprte.

Posojilnica v Logatci

registrovana zadruga z omejenim poročtvom

vabi častite zadrugnike k

rednemu občnemu zboru

v posojilnično poslopje v Dol. Logatci

na dan 5. marca 1899 ob 3. uri popoldne.

— — — — —

Dnevni red:

- 1.) Poročilo in računski zaključek za leto 1898.
- 2.) Odobrenje računa in razdelitev dobička.
- 3.) Volitev ravnateljstva in nadzorstva za leto 1899.
- 4.) Predlogi in nasveti društvenikov.

V Dol. Logatci, dne 22. februarja 1899.

(353)

Ravnateljstvo.

Semena

vseh vrst, zanesljivo kaljiva

priporoča trdka

Ivan Perdan

v Ljubljani.

(355-1)